

Kvittering på innsendt hørings svar på Høring Forslag til nye midlertidige regler om hjemmeopplæring

Høringens saksnummer: 20/6079

Høring: Høring Forslag til nye midlertidige regler om hjemmeopplæring

Levert: 07.12.2020 09:40:26

Svar type:

Jeg svarte som: Fylkesmann

Avsender: Fylkesmannen i Trøndelag

Kontaktperson: Oppvekst- og velferdsdirektør Erik Stene

Fylkesmannen i Trøndelag vil med dette gi noen generelle kommentarer til forslaget.

Det er vår erfaring at sektor under pandemien har strukket seg langt, både barn og voksne. Omskifteligheten og en tid fylt med mye annerledeshet har for mange vært krevende og i økende grad etter hvert som pandemien har vart. I vår høring vil vi ta utgangspunkt i hva vi mener er barnets behov og beste, selv om vi også ser at det for mange voksne (både foreldre og ansatte) har vært og er krevende. Dette får imidlertid nok oppmerksomhet som det er. Vi mener generelt at dette er et dårlig forslag som ikke reflekterer barnas behov og rettigheter. Det har vært svært tydelig at barn og unge skal oppleve lav tiltaksbyrde. Ved å åpne for en hjemmeopplæring slik som dette forslaget gjør, underbygger heller ikke dette en utjevning av sosiale forskjeller og at barn bor i heimer med ulik mulighet til å støtte opp under barnas læring og ulik evne til omsorg (jf. økning av meldinger til barnevernet). Undersøkelsen som Velferdsforskningsinstituttet NOVA publiserte 19 august 2020 (utført i Oslo skolen under nedstengingen) gir oss også kunnskap som tilsier at dette må håndteres med stor forsiktighet, hvor vi blant annet ser at de som slet fra før, sliter enda mere under en nedstenging. En hjemmeundervisning som her foreslått, vil på mange måter ha samme karakter som det grunnlaget for denne rapporten er basert på. OECD i rapporten: «The Economic Impacts of Learning Losses» peker også på de grunnleggende samme utfordringene som oppstår i lignede situasjoner. Således oppfatter vi dette forslaget å legge større vekt på voksnes frykt for smitte enn barns behov for stabile rammer og likeverdige grunnlag for læring.

Forutsigbarhet er viktig for barn generelt og de som er sårbare spesielt. Derfor har det så langt vært et klart og uttalt mål at skoler og barnehager skal gi så ordinære tilbud som mulig og at barn og unge skal oppleve så lav tiltaksbyrde som mulig. Trafikklysmodellen ble etablert for å sikre at nettopp dette skulle skje. Vår erfaring er at trafikklysmodellen fungerer godt, samtidig som den utfordrer og betinger et godt samvirke mellom lokale smittevernmyndigheter og oppvekstetaten. Våre erfaringer fra tett dialog med sektor er at den store usikkerheten og skifte mellom ulike situasjoner og tiltak skaper slitasje og mye ressursutfordringer. Dette sammen med et større fravær av ansatte og rekrutteringsutfordringer forsterker slitasjeopplevelsene. Slik dette forslaget fremstår, så vil dette kunne bidra til enda større lokal usikkerhet. Forslaget bærer preg av å etterlate store skjønnsrom som vil skape store variasjoner i tilbud, usikkerhet rundt hva som egentlig er å forvente og hvordan det skal praktiseres. Hva blir «grensen» for stort fravær som grunnlag for å iverksette slik hjemmeopplæring? Samtidig kommuniserer forslaget også behovet for og viktigheten av å gi ordinære skoletilbud. Dette oppleves som en tvetydighet som vi ikke tror er klokt å utsette sektor for nå. Slik forslaget fremstår vil dette i realiteten gi mere inngripende tiltak for barna på gult nivå enn på rødt nivå etter trafikklysmodellen. *Vi vil derfor foreslå at man heller følger opp og holder fast på dagens trafikklysmodell.*

En av hovedutfordringen vi har sett er at det har vært uklarheter rundt hvem som kan beslutte og på hvilket grunnlag reduserte tilbud skal kunne gis med begrunnelse i smittevernhensyn. Dette forslaget bidrar *ikke* til å klargjøre dette i særlig grad, tvert imot, så etableres det her muligheten til å ta andre hensyn enn direkte smittevernhensyn som begrunnelse for å redusere tilbud og dermed et klarere skille mellom smittevern og oppvekst i vurderingene rundt skole.

Vi mener derfor at dette forslaget bidrar til en ytterligere uthuling av elevenes rettigheter og muligheter til læring og like forutsetninger for dette. Vi kan vanskelig se at dette er til barnets beste, spesielt de barn som vi fra før vet har utfordringer med læring og har utfordrende omsorgsforhold hjemme. Dette forslaget vil, slik vi vurderer det, kunne utfordre og forsterke problemene for de særlig sårbare barna i enda større grad enn vi har sett til nå.

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.